

VOKIETIJOS L. B. VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 58 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Nr. 3/4 (364/365) 1978 gegužės 8

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Ar ne keista? 79-ųjų metų vasarą įvyks jau Ketvirtasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. O prieš dvylika metų, ruošiantis pirmajam, ne vienas abejojo, ar toks renginys iš viso įmanomas, ar taip į padebesius šokant, neteks labai žemai nutupti - jieskoti priežasčių kodėl nepavyko kongresas, teisintis ypatingomis išėivijos sąlygomis ir pan. Net ir tie, kurie teigiamai ir su viltimi vertino Pirmąjį lietuvių jaunimo sąskrydį, nedrįso tikėtis, kad tai galės būti kas nors daugiau negu vienkartinis kone stebuklas. Tačiau pirmąjį pasekė antrasis, antrąjį - trečiasis ir jau dabar, teberuošiant ketvirtąjį, Australijos lietuvių spaudoje pasirodė užuominos apie Penktojo jaunimo kongreso rengimą jų žemyne. Baigiam priprasti prie jaunimo kongresų, kaip be ypatingų sunkumų pripratom prie dainų ir šokių švenčių, prie studijų savaitių, prie stovyklų, įvairių organizacijų seimų, kongresų, suvažiavimų. Netgi kartais pagalvojam - o kas čia ypatinga? Argi jaunimo kongresai, kaip ir kiti tokio masto sąskrydžiai, nėra tik natūrali mūsų gyvenimo sąlygų išdava, gyvenant išsibarsčius po visą platų pasaulį? Jų ypatingumas, jų svarba ir reikšmė yra pačio jaunimo indėlis. Jis rūpinasi savo ateitimi, jiesko sau lietuviškos veiklos barų, siekia apimti visokių pažiūrų ir įsitikinimų jaunuolius ir jaunuoles, dalijasi savo skirtinga patirtimi ir jiesko bendro vardiklio. O jaunimo klausimas, t.y. užsienio lietuvių ateities klausimas, juk randa atgarsį visų kraštų spaudoje: ir vedamuosiuose, ir šiaip straipsniuose, išsprautuose tarp smulkių savitarpio ginčų, savęs liaupsinimo ir kitų peikimo. Jaunimas - bendrą rūpestis. Kur jis dingsta, kodėl neįsijungia į veiklą, kodėl nebekalba, neskaito, nerašo lietuviškai, nebesirūpina (o ciniškai priduria: jei kas kada rūpinosi) lietuvybe? Kas gali į tai atsakyti? Kaip iškrapštyti juos iš slėptuvių - iš abuojamo, iš nusivylimo? O mišrių šeimų problemos, į kurias kiti atsisako ir pažvelgti? Argi tie žmonės mūsų tautai mirę? Ar galima juos lengvabūdiškai nurašyti į nuostolius? Ne, nėra mažiausios abejonės, kad kongresai reikalingi, nes ten šie ir panašūs klausimai buvo ir bus nagrinėjami.

Trys kongresai jau praeityje. Tai reiškia, kad jau galima juos tikrinti, vertinti ne pagal užsibrėžtus tikslus, bet pagal rezultatus. Skambūs, bačkiniai tikslai-šūkiukai, kartais erzinantys savo tuščia gražbylyste, vis dėlto neturėtų nukreipti dėmesio ir energijos į kovą su vėjo malūnais. Kitaip sakant, jie nesvarbūs, teuzpusto juos laiko dulkės. Verčiau pažvelkim konkrečiai - ką atliko pirmasis, 66-ųjų metų jaunimo kongresas? Jis sukviatė lietuviškąjį jaunimą iš visų pasaulio kraštų, davė jam progą susipažinti. Tai jau labai daug, o juk tik pati pradžia. Antrasis, 72-ųjų metų kongresas, viso pasaulio lietuvišką jaunimą ap-

.. 2 -

jungė naujos organizacijos rėmuose. Trečiasis, įvykęs 75-ųjų metų gale, jau ėmėsi konkrečių uždavinių nustatymo ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos veiklos sričių parinkimo. Bet tuo nepasitenkinta. Trečiasis kongresas Argentinoj, Brazilijoj ir Urugvajuj rūpinosi Pietų Amerikos lietuvių trečiosios-ketvirtosios kartos jaunimo atgaivinimu. Ir dviem metam praėjus, tebegalima drąsiai tvirtinti, kad rūpinosi sėkmingai. Pietų Amerikoje, kaip grybų po lietaus, pridygo jaunimo sąjungų, ruošiamos stovyklos, lietuvių kalbos kursai, leidžiami dvikalbiai jaunimo laikraščiai, savo - jaunimo - jėgomis rengiami minėjimai, kurių nauda taip pat neabejotina.

Ir visa tai veda į 79-ųjų metų vasarą, į Ketvirtąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, vyksiantį Anglijoje ir Vokietijoje. Ruošos darbai, posėdžiai, planai, svarstymai, laiškai - visa, kas susieta su būsimuoju kongresu, jau yra lietuviška veikla. Nustatymas kongreso studijų dienų programos, parinkimas kultūrinių renginių, skelbimas konkursų, ruošimas įvairių projektų - tai nemenkas darbas, dirbamas neapmokamai. Kongresą ruošiančiųjų ir jame dalyvaujančiųjų rankose, bent dalinai, yra užsienio lietuvių ateitis - posūkis į gyvastingumą, augimą arba į merdėjimą, mirtį. O kongreso sėkmė mūsų visų rankose.

Iš kiekvieno lietuvių prašoma parama IV-ajam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui. Visokeriopa - medžiaginė, moralinė, žodžiu ar raštu, su kritika, pageidavimais, siūlymais. Tai, kas statoma, statoma visų visiems. Bandoma užsitikrinti ateitį. Kad ir kai mūsų nebus, užsienio lietuviai būtų gyva tautos dalis. Prisdėkime visi - a u k o k i m e k o n g r e s u i !

IV Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso sąskaita: IV.Weltkongress der Litauischen Jugend. Konto Nr. 8.9257.04 Volksbank Kreis Bergstrasse. Bankleitzahl 553 915 00. 6840 Lampertheim.

--- oOo ---

L B T A R Y B O S S U V A Ž I A V I M A S

vyko š.m. kovo 17-19 Romuvoje, dalyvaujant visiems Tarybos ir Valdybos nariams. Pradžioje trūko kun.V.Šarkos ir dr.G.Bauro, bet vėliau ir jie pasirodė.

19 val. posėdį atidarė senojo Prezidiumo pirmininkas J.K.Valiūnas, pasveikindamas ypač naujuosius Tarybos narius. Kun.J.Dėdinas sukalbėjo malda. Pirmininkavimą perėmė vyriausio amžiaus Tarybos narys dr.J.Griņius. Renkant naują Prezidiumą ateinantiems trejiems metams, jis išrinktas pirmininku, tėv.Alf.Bernatonis vicepirmininku ir mokyt.V.Bar-tusevičius sekretoriumi.

Priimta su kvietimais į posėdį išsiuntinėta darbotvarkė su pora neesminių papildymų.

Buv. Tarybos prezidiumo sekretorius A.Šmitas perskaitė Tarybos 1977 kovo 11 ir birželio 4 suvažiavimų protokolus. Pirmasis protokolas priimtas be pataisų; dėl antrojo pora narių žadėjo vėliau įteikti patikslinimus raštu.

Balsus kaičiuoti paprašytos dr.A.Veigel ir mokyt.M.Dambriūnaitė. A t a s k a i t i n i ū p r a n e š i m ū eilę pradėjo Valdybos pirmininkas inž. J. S a b a s . Jis pasidžiaugė itin gerais santykiais su Pasaulio LB Valdyba Čikagoje. Palaikomi tamprūs ryšiai su Vokietijos lietuvių jaunimu - VLJ Sąjunga ir IV PLJK ruošti komitetu. Nuo 1977 birželio mėn. Valdybą 10 kartų buvo susirinkusi posėdžių ir dar daug kartų tarėsi neoficialiai. Vasario 16 gimnazijos tarnautojai, gyveną Romuvoje, Valdybos nuomone, moka per mažas nuomas, todėl bandyta pakelti jas 80%. Daugumai nuomininkų pasipriešinus, teko kreiptis į Garbės teisumą. Jam tarpininkau-

jant susitarta, kad nuomos už butus pakeliamos 25% įstatymų nustatytais terminais.

Sunkiai vyksta solidarumo įnašų išrinkimas. Kai kurios apylinkės neturi tikslių narių sąrašų, uždelsia atsiskaitymą iš solidarumo įnašų.

Atkreipė dėmesį į apleistą žmogaus teisių gynimą. Atsižvelgiant į padėtį Lietuvoje, šis reikalas mums turėtų itin rūpėti. Vokiečiai toje srityje daugiau padaro. Mokyk.V.Svilas Valdybos vardu perskaitė pareiškimą, kuriame sakoma, kad šiuo metu grupė lietuvių jaunuolių iš V. Vokietijos yra pakeliui į Lietuvą. Tarp jų yra ir Vasario 16 moksleivių, kurių dalis, baigusi gimnaziją, išvyksta studijuoti į Vilnių. Siūloma sudaryti 3-jų asmenų komisiją ištirti, kas tas ekskursijas organizuoja ir kas rekomenduoja Vasario 16 gimnazijos absolventus studijuoti Vilniuje. Mokyk.V.Svilas taip pat painformavo apie dalyvavimą Gesellschaft für Menschenrechte e.V. suvažiavime š.m. vasario 25 ir 26 Königsteine. Šio suvažiavimo aprašymą spausdiname šiame INFORMACIJŲ numery.

Tęsdamas pranešimą, Valdybos pirmininkas inž.J.Sabas painformavo, kad per praėjusius metus į Vokietijos Lietuvių bendruomenę įstojo 31 narys, mirė 12, keletas narių išstojo arba išemigravo. Šiuo metu yra per tūkstantis narių.

Veikia tik viena reguliari lituanistinė mokyklėlė Bocholte, kita, nereguliari, Stuttgarte. Romuvos knygų kioskas per praėjusius metus išplatino lietuviškų knygų už apie 1.000 DM. Išleisti 6 dvigubi INFORMACIJŲ numeriai, iš viso per 100 puslapių.

Ateities darbų sąrašė pirmininkas suminėjo rinkimą aukų IV PLJ Kongresui 1979, sustiprintą bendradarbiavimą su apylinkėmis, prisidėjimą prie Vasario 16 gimnazijos pastatų ir parko tvarkymo, pakėlimą nuomos už butus Romuvos gyventojams, centrinio Vasario 16 minėjimo suruošimą 1979, dalyvavimą tarptautinėje knygų mugėje Frankfurte ši rudenį su lietuviškomis knygomis.

Valdybos išdininkas Rič. T e n d z e g o l s k i s pranešė, kad 1977 gruodžio 31 balansą, 1977 pajamų-išlaidų apyskaitą ir 1978 bei 1979 sąmatas visi Tarybos nariai yra gavę kartu su kvietimu į suvažiavimą. Jei kas turi neaiškumų, galės būti paašškinta per diskusijas.

K o n t r o l i e r i u s kun. Fr. S k é r y s pateikė ir perskaitė jo š.m.sausio 28 tikrintos LB kasos ir ūkio atskaitomybės už 1977 bei IV PLJ Kongresui ruošti komiteto finansinių dokumentų tikrinimo protokolus. Kontrolierius rado, kad LB praeitus metus baigė be pelno ir be nuostolių. Atskaitomybės knygos ir dokumentai vedami tvarkingai, balansas ir pajamų-išlaidų apyskaita tikri, todėl siūlė juos tvirtinti. Jis taip pat pastebėjo, kad už butus gaunamą nuomą VLB Valdyba išleidžia turto mokesčiams bei draudimams apmokėti ir paskoloms gražinti. IV PLJ Kongresui ruošti komitetui pasiūlė savo atskaitomybę, pagal galimybę, vesti pagal šio krašto valdžios organų nustatytą tvarką.

Tarybos referentų pranešimus pradėjo r e f e r e n t a s j a u n i m o r e i k a l a m s stud. Manfr. Š i u š e l i s . Jis painformavo, kad yra suruošęs korespondencinius lietuvių kalbos kursus ir praeitą vasarą suorganizavęs grupės Vokietijos lietuvių jaunuolių ekskursiją į Lietuvių sodyboje Anglijoje vykusią skautų bei jaunimo stovyklą ir toje stovykloje dirbęs kaip vadovas. Paveikiai dalyvavęs ir "Jaunimo Balso" leidime.

R e f e r e n t a s v a i k ų r e i k a l a m s tėv. Alf. B e r n a t o n i s pastebėjo, kad vaikų stovyklos praeitą vasarą Romuvoje negalima buvo surengti, nes daugelis jaunuolių vyko į skautų bei jaunimo stovyklą Anglijoje. Be to, mokyklų vasaros atostogos įvairiuose Vokietijos kraštuose vyksta skirtingu laiku ir tai trukdo moksleiviams susirinkti į visai Vokietijai skirtą stovyklą. Vasarą Romuvoje dirbo talka, kuri atnaujino dalį berniukų bendrabučio. Dalyvavo 17 asmenų.

- 4 -

R e f e r e n t a s s o c i a l i n i a m s i r t e i s i n i a m s
reikalams J. L u k o š i u s pranešė, kad tautiečiai Vakarų Vokietijoje ne tiek reikalingi paramos, kiek patarimų, kaip tą paramą gauti iš jų skirstančių įstaigų. Mūsų Bendruomenės narių dauguma yra arba rentininkai, arba į tą amžių artėjantieji. Nurodė, kad Lietuvoje prieš ir per karą valstybinėse ir savivaldybinėse įstaigose išdirbtas laikas yra įskaitomas į rentas bei pensijas, o turintiems vokiečių pabėgėlių pažymėjimus, įskaitomas visoks darbas. Baden-Württembergo krašto įstaigos, sprendžiančios bylas apie Lietuvoje prieš ir per karą išdirbto laiko įskaitymą į senatvės rentas, prašo VLB Valdybos patarimų, kurie joms mielai suteikiami. Be to, kartais tenka padėti tautiečiams gauti geresnę teisinę pagalbą, kuri jiems priklauso draudimo (Rechtsschutz) pagrindu, vertėjauti teismuose, atlikti dokumentų vertimus ir kt.

R e f e r e n t a s v i s u o m e n i n i a m s r e i k a l a m s
dr. J. G r i n i u s plačiai nupasakojo, kaip buvo bandoma padėti Laisvės Radijo lietuviškam skyriui Munchene, kad jis gautų visus etatuose numatytus tarnautojus. Deja, tos pastangos nebuvo visiškai sėkmingos. Teigiamai įvertino amerikiečių pagamintą filmą apie Simą Kudirką. Priminė, kad mūsų pagalbos laukia sąžinės kaliniai: Plumpa, Petronis, Sadūnaitė, Lapienis, Kovaliovas, Petkus, Gajauskas ir kiti. Išdalino porą rezoliucijų projektų susipažinti ir vėliau spręsti.

Įtampiai padirbėję trejetą valandų ir nutarę rytojaus dieną posėdžius pradėti 9 val., visi nariai 22,15 val. išsiskirstė poilsio į bendrabučius.

Kovo 18 sesija buvo tęsiama, pradžioje pirmininkaujant tėv. Alf. Bernatoniui, o vėliau vėl dr. J. Griniui. Pirmiausia perskaitytas G a r b e s t e i s m o pirmininko kun. Br. L i u b i n o pranešimas. Anot jo, tikrų bylų teismas neturėjo, tik padėjo VLB Valdybai susitarti su nuomininkais dėl nuomos už butus pakėlimo.

P e r d i s k u s i j a s buvo siūlymų gimnazijos tarnautojus, išstojančius iš L. Bendruomenės, atleisti iš tarnybos. Svarstyta, kas geriau - centriniai ar regioniniai Vasario 16 minėjimai, kaip atgaivinti užsidariusias lituanistines mokyklas, kaip įtraukti moksleivius į LB, kaip padėti lietuviams disidentams Lietuvoje ir Sovietų Sąjungos kalėjimuose.

R e f e r e n t a s s a n t y k i a m s s u a p y l i n k ė m i s
palaikyti kun. Br. L i u b i n a s aptarė praeitą rudenį įvykusius Tarybos rinkimus, pasidžiaugdama, kad atsirado daug kandidatų ir kad buvo išrinkta dalis naujų žmonių, nors dalyvavimas rinkimuose nebuvo gausus. Patarė mažiau kovoti dėl vadovavimo gimnazijai, o daugiau rūpintis LB reikalais.

Praeitais metais Vokietijos LB neteko trijų veiklių darbuotojų: kovo 27 mirė LB Valdybos įgaliotinis Schleswig-Molsteine ir Lūbecko apylin-pirmininkas Pr. Liegus, balandžio 17 - VLB Miesau apylinkės steigėjas ir sekretorius, dviejų VLB Tarybos rinkimų sekretorius Juozas Venys, ir spalio 25 - tos pat apylinkės buv. pirmininkas, kontrolierius ir taip pat dviejų VLB Tarybos rinkimų narys Klem. Žakis.

Tęsiant diskusijas, daugelis narių pasisakė už solidarumo įnašų pakėlimą. Nutarta nuo 1979 sausio 1 nustatyti tokius s o l i d a r u m o į n a š u s : dirbantieji moka po 2 DM per mėnesį, o nedirbantieji - po 1 DM. Stengtis sustiprinti šio mokesčio išrinkimą.

Pritarta VLB Valdybos nusistatymui įrengti lietuviškų knygų stendą tarptautinėje knygų mugėje Frankfurte ateinantį rudenį kartu su latviais ir estais. INFORMACIJOSE nuolat skelbti kioske turimų knygų sąrašą ir vieną kartą metuose paskelbti lietuviškų leidyklų adresus. Paprašyti PLB Švietimo tarybą atsiųsti pakankamą kiekį informacijos apie išleistas knygas ir išsiuntinėti ją kartu su INFORMACIJOMIS.

Vasario 16 gimnazijos kuratorijos pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis pateikė gimnazijos padėties ir darbo apžvalgą, pastebėdamas, kad šiuo metu Kuratorija turi 13 narių, tarp kurių keturi VLB Tarybos ir vienas Valdybos atstovai.

Gimnazijoje mokosi 68 mokiniai: 33 mergaitės ir 35 berniukai; 10 iš JAV-bių, 8 iš Kanados ir 1 iš Venecuelos. Juos moko bei auklėja 22 mokytojai ir auklėtojai ir dirba dar 10 ūkio personalo narių: iš viso samdomi 32 tarnautojai bei darbininkai. Tarp mokytojų bei auklėtojų 11 yra lietuvių ir 11 vokiečių. Pilnu etatu dirba 8 lietuviai ir tik 1 vokiečių, nepilnu - 10 vokiečių ir 3 lietuviai. Nusiskundė nenormalia padėtimi berniukų bendrabuty - trūksta nuolatinio vedėjo.

Finansinė padėtis pakenčiama. 1977 gimnazijai ir bendrabučiu išlaikyti gauta iš Federal. vokiečių vyriausybės 346.000,--DM, iš Baden-Württembergo - 100.000,--DM ir pačių lietuvių sudėta (mokinių tėvų mokesčiai už bendrabutį ir valgį, rėmėjų būrelių aukos ir kt.) 224.650,08 DM, iš viso 708.650,08 DM. Tiek pat ir išleista. Tuo būdu vieno mokinio mokslas ir išlaikymas per metus kainavo apie 11.000,--DM.

Ateities uždaviniai: surasti berniukų bendrabučiu vedėją, padidinti mokinių skaičių, atlikti būtinausius berniukų bendrabučio remontus (sutaisyti stogą, balkoną ir kt.), paminėti Romuvos įsigijimo 25 metų ir Kuratorijos įsteigimo 10 metų sukaktis, sušaukti buv. gimnazijos auklėtinių suvažiavimą. Pranešimą baigė padėka visiems gimnazijos rėmėjams ir kvietimu visus dirbti šios mokyklos labui.

Diskusijos buvo ilgos ir karštos. Iškeltos gimnazijoje ir bendrabučiuose pasitaikančios negerovės ir jieskota priemonių jas pašalinti. Vienbalsiai priimta rezolucija, kuria V PLB Seimas Toronte prašomas atkreipti dėmesį į vienintelę išeivijoje lietuvišką gimnaziją ir raginti teikti jai visokeriopą pagalbą.

Perskaitytas Vokietijos Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininko Rainio Valiūno pranešimas apie 1977-78 veiklą. Sąjunga turi apie 60 registruotų narių. Surengti du suvažiavimai ir N.Metų sutikimas. Išleisti du žiniaraščio "Kontakto" numeriai, pertvarkytas adresynas. Š.m. birželio 24 bus perrinkta Valdyba ir išrinkta 11 atstovų į IV PLJ Kongresą, kuriam lėšas telkti jau paskirti įgaliotiniai. Numatytos leisti Vokietijos LJ Žinios. Žadama surengti demonstracija ryšium su Brežnevo lankymusi Vokietijoje. Į V PLB Seimą Toronte ketina vykti R.Valiūnas, K.Ivinskis, M.Čeginskaitė, J.Jurkšaitė ir R.Žaliukas.

Apie IV Pasaulio LJ kongresui ruošti komitete to darbus informavo jo pirmininkas A.Šmita s. Kongresas vyks 1979 nuo liepos 11 iki 29. Bus pradėtas Anglijoje, o tęsiamas ir užbaigtas Vokietijoje. Jau sudaryta ir paskelbta smulki programa (žr. INFORMACIJŲ Nr. 11/12-1977, psl.9). Veikia visos komisijos. Iš Šiaurės Amerikos tikimasi susilaukti poros ansamblių. PLB Valdyba siūlo atsiųsti JAV-bėse ir kitur su pasisekimu koncertuojančius Ner.Linkevičiūtę ir Bern.Prapuolenį, kad jie savo koncertais Vokietijoje padėtų telkti lėšas IV PLJ Kongresui. Išsiaiškinta, kad PLB Valdyba visokeriopai remia Kongreso ruošimą. Skaičiuojama, kad į Kongreso atidarymą Anglijoje atsilankys apie 1.000 žmonių, o studijų dienoje Altenberge netoli Kėlno dalyvaus per 150 jaunimo atstovų. Kongresui rengti Vokietijoje reikės surinkti apie 66.000 DM.

Rezolucijoje "Vokietijos LB Taryba prašo visus Vokietijos lietuvius pagal išgales prisidėti prie IV. PLJ Kongreso ruošos. Apylinkės prašomos ruošti parengimus ir jų pelną skirti IV PLJ Kongreso ruošos darbams finansuoti. Prie parengimų ir jų programos pagal išgales prisidės jaunimas". Vokietijos LB Valdyba įgaliojama visas reikalingas sutartis tarp IV PLJ

- 6 -

Kongreso ruošos komiteto ir kitų įstaigų patikrinti ir suteikti reikalingas garantijas".

VLB Taryba taip pat nutarė prašyti visus paremti Lietuvių moterų klubų federacijos Vokietijoje rengiamą loteriją Jaunimo kongreso labui.

Po išsamių diskusijų patvirtintas 1977 gruodžio 31 balansas 1.361.776,14 DM bei 1977 pajamų-išlaidų apyskaitą 42.915,38 DM. Tuo pačiu Valdyba atleista nuo atsakomybės.

Ryšium su stambių sumų pareikalavimu IV PLJ Kongresui, žymiai padidintos 1978 ir 1979 sąmatos. 1978 sąmata priimta 65.720,--DM, o 1979 - 108.500,--DM, numatant Kongreso reikalams 1979 gauti ir išleisti 66.000,--DM.

I Vokietijos LB Valdyba išrinkti ir š.m. balandžio 2 taip pasiskirstė pareigomis: inž. Juozas SABAS - pirmininkas, mokyt. Vytautas SVILAS - vicepirmininkas, dr. Alina VEIGEL-Plechavičiūtė - sekretorė, Ričardas TENDZEGOLSKIS - išdininkas ir Arminas LIPŠYS - narys jaunimo reikalams.

Kontrolės komisija sudaryta iš kunigų J. Dėdino ir Fr. Skėrio bei A. Mostylo.

Garbės teismo pirmininku išrinktas prel. dr. Jonas AVIŽA, o teismo nariais - mokyt. M. DAMBRIŪNAITĖ ir J. LUKOŠIUS.

Atstovais į V Pasaulio LB Seimą Toronte paprašyti vykti ir atstovauti Vokietijos LB: K. Ivinskis, J. Lukošius, Vyt. Svilas, kun. dek. V. Šarka, R. Valiūnas (Vokietijos LJ Sąjungos pirmininkas) ir dr. A. Veigel.

Ši Tarybos sesija pasižymėjo rezoliucijų gausumu. Kai kurios jų jau įterptos, aprašant atskirus darbotvarkės punktus.

Rezoliucijoje dėl persekiojimo už tikėjimo išpažinimą okup. Lietuvoje sakoma: "Lietuvi, nepamiršk! P. Plumpa, P. Petronis, N. Sadūnaitė, S. Kovaliovas, O. Pranckūnaitė, V. Lapienis, V. Petkus neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai tikėti ir gyventi". Šiuos žodžius perskaite 'Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos' 29-me N-ry, mes, Vokietijos Lietuvių bendruomenės tarybos nariai savo posėdy 1978 kovo 18 broliškai užjaučiame dėl tikėjimo laisvės kalinamus savo tautiečius įvairiuose Sovietų Sąjungos kalėjimuose ir reiškiamo pasipiktinimą sovietiniais kankintojais".

Kita rezoliucija ragina "iškelti Vilniaus šv. Kazimiero bažnyčios ir katedros gražinimą kulto reikalams, nes ateistinis muziejus (bažnyčioje) užgauna tikinčiųjų lietuvių jausmus ir niekina visos lietuvių tautos praeitį" ir t.t.

Numatytas ir paveikesnis pasipriešinimas komunistinių idėjų infiltracijai į liet. jaunimą. Dėl to "Vokietijos LB Taryba pataria (dabar) išrinktai Valdybai veikti ir aiškinti mūsų jaunajai kartai ir komunistų paveiktiems tautiečiams ideologinius klausimus".

Pasisakyta ir už raginimą mūsų diplomatinėms atstovų, nedelsiant sudaryti ekzilinę Lietuvos vyriausybę.

Vokietijos LB Taryba taip pat nutarė pasiųsti Federal. Vokiečių Respublikos kancleriui H. Schmidt'ui laišką, primenantį, kad šiemet Vasario 16 sukako 60 metų kai Lietuva atstatė savo nepriklausomą valstybę, kurią Vokietija pripažino pirmoji ir suteikė 100 milijonų markių paskolą.

Po II pasaulinio karo Vokietija priėmė daugelį tūkstančių Lietuvos pabėgėlių. Ji iki šiol dėsniškai remia visam pasauly vienintelę laisvą lietuvių gimnaziją. Už tai ir už Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimą reiškiamo padėka.

Kovo 18 Vokietijos LB Taryba posėdžiavo nuo 9 val. ryto iki 1 valandos kovo 19 su valanda pietų ir vakarienės pertraukos. Suvažiavimas baigtas tautos himnu.

NORDRHEIN-WESTFALIJOS LB DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

vyko š.m. balandžio 23 Solingene, šv.Kotrynos parapijos salėje. Dalyvavo visi trys Vokietijos LB Valdybos įgaliotiniai NRW kraštui (M.Kiužauskas, tėv.dr.K.Gulbinas ir I.Mauziėnė), šešių apylinkių vadovai, Bochoolto vargo mokyklos vedėja A.Gerkienė, tautinių šokių grupės vadovė Kablauskaitė ir keliolika svečių (susirinkimas buvo viešas).

Pirmininkavimas rotacine tvarka atiteko VLB Dortmundundo apylinkės pirmininkui Ew.Lukošaičiui; sekretoriavo Alfr.Bružaitis. Priimta su kvietimais išsiuntinėta darbotvarkė.

Pranešimą apie atstovybės darbą pateikė jos pirmininkas M.Kiužauskas. Iš jo patirta, kad Nordrhein-Westfalijoje veikia 8 LB apylinkės ir viena tautinių šokių grupė, kuriai vadovauti pakviesta A.Kablauskaitė, pati šokėja. Bochoolte veikia ir lituanistinė mokyklėlė. Pranešėjas skundėsi, kad darbą trukdo kai kurių asmenų intrigos. Smulkiau informavo apie kovo 18 Düsseldorfėje įvykusį NRW užsieniečių pabėgėlių sąjungos suvažiavimą. Be 7-ių tautybių (lietuvių, latvių, estų, jugoslavų, ukrainiečių, lenkų ir neseniai įstojusių čekų) atstovų jame dar dalyvavo Ministerialrat Dr.Werner iš NRW darbo, sveikatos ir socialinių reikalų ministerijos bei vyriausybės prezidento atstovė Wedeking. Daugiausia kalbėta techniškais subsidijų prašymo ir iš jų atsiskaitymo reikalais. Veikliausi yra estai, latviai ir vengrai. Patvirtinta senoji Sąjungos vadovybė (pirmininkas D.M.Sedlār ir sekretorius Elm.Reisenberg) ir sekančiai kadencijai.

M.Kiužauskas paaikškino, kad apylinkės, norinčios gauti iš vyriausybės paramos savo renginiams, turi bent du mėnesius prieš pusmečio pradžią įteikti tų renginių pajamų-išlaidų sąmatą su prašymu.

1941 birželio trėmimų minėjimas šiemet numatytas birželio 18 Mülheime, Althofstr.5 su paskaitomis, pamaldomis ir koncertu. Minėjimo pelnas skiriamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai" leisti.

Vokietijos LB Valdybos reikalų vedėjas J.Lukošius prašė visus stengtis gražiai sugyventi, kad bendruomeninė veikla teiktų malonumą. Išklause pranešimą apie gegužės 4 Bonnoje ruošiamą demonstraciją L.Brežnevo lankymosi proga, visi pažadėjo joje dalyvauti.

Vokietijos LB Valdybos įgaliotiniams prie Nordrhein-Westfalijos krašto vyriausybės - tėv.dr.Konst.Gulbinui, Irmai Mauzienei ir Mečiui Kiužauskui-išreikštas pasitikėjimas - jie paprašyti ir sutiko toliau eiti savo pareigas.

Po susirinkimo įvyko smagus pasilinksminimas su šokiais ir dainomis. Bufetą tvarkė Ašmantų šeima.

F r a n k f u r t a . M .

Š.m. vasario 4 įsteigta VLB Frankfurto apylinkė. Į valdybą išrinkti: pirmininku - Romas Šileris (R.Schiller, Pfingsbrunnenstr.42, 6000 Frankfurt a.M. 90), sekretores - Ramutė Rožanskaitė ir išdininku - Romas Žaliukas. Kontrolieriai - Andrius Grigaliūnas ir Teresė Saternaitė. Tai pati naujausia ir jausia LB apylinkė Vokietijoje.

R o m u v a

Pirmą Velykų dieną popiežius Povilas VI, suteikdamas palaiminimą urbi et orbi, ir sveikindamas tikinčiuosius 11-ka kalbų, prabilo ir lietuviškai: "Sveiki sulaukę šventų Velykų!" Vokietijos LB Valdyba pasiuntė padėką, pastebėdama, kad pasveikinimas lietuvių kalba parodė, jog Šv. Tėvas žino tikinčiųjų bėdas ir vargus Lietuvoje, ir sustiprino ryžtą kovoti už tikėjimo laisvę.

Vokietijos LB Tarybos nariui ir Valdybos įgaliotiniui prie Hamburgo bei Žem.Saksonijos vyriausybių kun.dek. Vaclovui Šarkai Osnabrūcko vyskupas suteikė Dvasinio Tarėjo (Geistlicher Rat) titulą.

B o n n

Sovietų Sąjungos komunistų partijos vado Leonido Brežnevo V. Vokietijoje lankymosi proga š.m. gegužės 4 Bonnoje ruošiama demonstracija. Vokietijos LB Valdyba paragino tautiečius gausiai joje dalyvauti. Aplinkraštį sakoma: "Dalyvaudami š.m. gegužės 4 Bonnoje ruošiamoje demonstracijoje, reikalaukime, kad būtų paleisti nekaltai kankinami didsidentai: Balys Gajauskas, Viktoras Petkus, Sėrgiejus Kovaliovas, Petras Paulaitis, Šarūnas Žukauskas, Petras Plumpa, Povilas Petronis, Nijolė Sadūnaitė, Antanas Sakalauskas ir kiti ... Juo didesnis skaičius dalyvausime demonstracijoje, tuo labiau palengvinsime savo tautiečių kančias ir sutrumpinsime jų kalinimo bei tremties laiką. Parodykime, kad nesame kurti ir nebylūs mūsų brolių bei sesių kankinimams."

Toliau aplinkraštį nurodoma, kad demonstraciją ruošia iš įvairių organizacijų sudaryta Bürgeraktion für Menschenrechte. Iniciatyvos ėmėsi Gesellschaft für Menschenrechte e.V., kurios centras yra Frankfurte.

M o t i n o s D i e n o s m i n ė j i m a i

H o m b u r g /Saar

Minėjimas, pavadintas Lietuvių Diena, įvyks gegužės 6. 16,30 val. katalikams pamaldas laikys vysk. Ant. Deksnys Dievo Kūno bažnyčioje, evangelikams - kun. Fr. Skėrys miesto evang. bažnyčioje Kirchenstr. 9. Programos pradžia 18 val. Joje numatyta: vysk. A. Deksnio ir Socialinių reikalų ministerijos atstovo sveikinimo žodžiai, Z. Nagelienės mintys apie lietuvę motiną, kelios Palavinsko mintys apie tėvynę. Meninę programą atliks Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė ir deklamatoriai. Po programos - bendras pobūvis su vaišėmis ir šokiais.

S t u t t g a r t

Motinos Dienos minėjimą Baden-Württembergo sostinėje rengia Lietuvių moterų klubas gegužės 7. Pamaldos 14 val. Po pamaldų "Tėviškės namuose" (Schlossstrasse 92) įvyks programa. Paskaitą skaitys Vasario 16 gimnazijos mokyt. Vida Sidrytė, baletą šoks mokinė Kristina Veršelytė. Bus ir deklamacijų. Veiks bufetas.

H a n a u

Motinos Dienos minėjimas įvyks taip pat gegužės 7. Jis bus pradėtas ekumeninėmis pamaldomis, kurias laikys tėv. Alf. Bernatonis ir kun. Fr. Skėrys katal. bažnyčioje Lambostr. Minėjimo tęsinys - parapijos salėje. Paskaitą skaitys Vasario 16 gimnazijos mokyt. V. Pancerienė, Eilėraščius deklamuos tos pat gimnazijos mokiniai ir kiti. Po programos - draugiškas pobūvis.

P f o r z h e i m

Minėjimas ruošiamas gegužės 20. Pradžia 14 val. Ekumeninės pamaldos Weiherstr. 1, o programa ir kita - salėje Weiherstr. 7

L e b e n s t e d t

Gegužės 28 lietuvių evangelikų parapija ruošia pamaldas, kurias 13 val. laikys garbės senj. A. Gelžinius ir kun. Fr. Skėrys. Po pamaldų kavutė ir kun. Skėrio paskaita su skaidrėmis iš lietuvių religinio gyvenimo Vak. Vokietijoje.

P i n n e b e r g

Prieš metus mirus Vokietijos LB Valdybos įgaliotiniui prie Schleswig-Holsteino vyriausybės Pr. Liegui, jo pareigas perėmė Jieva Banevičienė (Saarlandstr. 61, 2080 Pinneberg).

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

P a p u o š ė R o m u v a

Š.m. balandžio 15 dr. A. Veigel-Plechavičiūtė nupirko įvairių rožių, žydinčių medelių, vaiskrūmių ir gėlių už 250 DM ir su Eug. Lucienė pasodino Romuvoje, gražiai papuošdamos gimnazijos aplinką.

Kitą šeštadienį - balandžio 22 - Eug. Lucienė, Birutė Frosch ir dr. A. Veigel nuo pat ryto plušėjo Romuvoje. Jos atvežė trąšų ir už 300 DM gėlių bei dekoratyvinių medelių ir pačios pasodino. Gėles ir medelius paaukojo Lietuvių moterų klubų federacija Vokietijoje. Jei ir talka ateinančią vasarą gerai pasiseks, Romuvos ir gimnazijos išvaizda žymiai pagražės.

P a g r a ž i n t a s i r b e r n i u k ų b e n d r a b u t i s

Iš dr. A. Veigel-Plechavičiūtės padovanotos gražios medžiagos Ona Bartusevičienė, mokytojos Irena Krivickienė, Irena Natkevičienė ir Vida Sidrytė pasiuvo užuolaidų berniukų bendrabučio kambarių langams. Keletas langų liko dar senomis užuolaidomis, kurias reiktų taip pat pakeisti. Būtų gera, jei atsirastų asmenų, kurie paaukotų medžiagos ir likusiems langams papuošti.

A b i t ū r o s e g z a m i n a i

Abitūros egzaminai žodžiu prasidėjo gegužės 2 ir tęsis iki gegužės 5. Juos išlaikę, mūsų abiturientai gauna valstybinius vokiečių brandos atestatus. Egzaminus laiko 8 mokiniai.

V a s a r o s a t o s t o g o s

Pamokos prieš vasaros atostogas baigiasi birželio 15. Birželio 16 10 val. įvyks mokslo metų pabaigos aktas, po kurio mokiniai išvažinėja į namus.

Pamokos naujaisiais 1978/79 mokslo metais prasidės rugpjūčio 21; į bendrabutį mokiniai suvažiuoja rugpjūčio 20.

Prašymus stoti į Vasario 16 gimnaziją siųsti šiuo adresu:

Litauisches Gymnasium, 6840 Lampertheim 4

G i m n a z i j a l a u k i a t a l k o s !

Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdyba šią vasarą nuo liepos 1 iki liepos 31 visus maloniai kviečia darbo talkon berniukų bendrabučiu atnaujinti. Ypatingai laukiami amatininkai. Atsivežkite, jei galite, turimus darbo įrankius. Pragyvenimas (maistas ir nakvynė) veltui. Bus malonu ir paatostogauti savųjų tarpe.

----- xXx -----

Ž M O G A U S T E I S Ė S

Š.m. vasario 25 ir 26 Königsteine vyko Žmogaus teisėms ginti draugijos (Gesellschaft für Menschenrechte e.V.) metinis suvažiavimas, į kurį buvo pakviesti įvairių tautybių atstovai. Atvyko ir Kambodžos, Laoso bei Vietnamo delegatai.

Suvažiavimą atidarė pirmininkė Cornelia G e r s t e n m a i e r . Ji pasveikino susirinkusius, apibūdino GFM tikslus ir siekimus. Perskaitė neseniai iš Jugoslavijos kalėjimo paleisto žymaus rašytojo ir kovotojo už žmogaus teises Mihailo Mihailovo telegramą. Pirmininkė pabrėžė, jog tuo laiku, kai Belgrade vyko Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, Sovietų Sąjungoje buvo suimta 18 žmonių, priklaususių Helsinkio grupei. Susirūpinimą kelia ir paskutiniai įvykiai Lenkijoje. Ten disidentai dideliame pavojuje. Paskui ji pakvietė tarti žodį disidentą astrofiziką Kronidą Liubarskį, atkalėjusį 5 metus, ir neseniai atvykusį iš Sovietų Sąjungos.

- 10 -

Liubarskis padėkojo už suteiktą garbę dalyvauti tokioje kilnioje konferencijoje. Pastebėjo, jog Sovietų Sąjungos disidentai ateina į Vakarų ne kaip maldautojai. Kova už žmogaus teises, vedama Sovietų Sąjungoje, yra kova ir už žmonių teises Vakaruose. Kovoti už žmogaus teises reikia pradėti tuomet, kol tų pažeidimų dar nėra: paskui jau gali būti per vėlu. Geriausias pavyzdys yra dabartinė kova už žmogaus teises Sovietų Sąjungoje. Vien tik už priklausymą Helsinkio grupei žmonės tardomi, kratomi ir teisiami. Jeigu kartą kaip politinis kalinys papuolei į kalėjimą ir atlikai bausmę, dar nesi laisvas. Jeigu esi įtrauktas į disidentų sąrašą, esi išbrauktas iš sovietinės visuomenės. Tie žmonės visą gyvenimą sekami: jie niekur negali pasislėpti. Vadinasi, jie paleidžiami iš mažos zonos į didelę zoną, iš mažo kalėjimo į didelį kalėjimą. Sovietų Sąjungoje daug tokių vietų, kur išėjus iš kalėjimo negalima gyventi, kad užkirtus kelią susitikti su užsieniečiais. Tai pirmiausia Maskva, Leningradas, visų sąjunginių respublikų sostinės, visi pasienio rajonai ir daug kitų vietų. To niekur nėra parašyta, tačiau taip yra. Sovietų Sąjungoje veikia dviejų rūšių įstatymai: vieni jų viešai skelbiami, kiti neskelbiami. Daug buvusių politinių kalinių gali gyventi tik rezervatuose. Jie praranda specialybes, jie niekuomet nebetaps pilnateisiais piliečiais. Jie gali dirbti tik fizinį darbą. Kai mes girdime apie darbo uždraudimus Vak. Vokietijoje, tai negalime atsistebėti. Jie juk visi gali dirbti pagal specialybes, gali visur laisvai gyventi, tik neturi teisės dirbti kai kuriose valdiškose įstaigose. Kadangi Sovietų Sąjungoje viskas priklauso valstybei, tokio pasirinkimo mūsų politiniai kaliniai neturi.

Jeigu paleistas kalinys tuoj neįsidarbina, jis ir vėl baudžiamas: apšaukiamas veltėdžiu ir ištremiamas arba teisiamas. Sovietų Sąjungoje milicija turi neribotas teises. Ji turi teisę kiekvienu dienos metu įsiveržti į butą ir patikrinti ten esančiųjų dokumentus, padaryti kratą, net išrengiant nuogai. Be jokio prokuroro leidimo gali nuvesti į miliciją ir tardyti. Apie jokių advokatus nėra ir kalbos. Aš pats, gyvendamas tokiame rezervate, kreipiausi raštu į įvairias įstaigas, parašydamas 50 laiškų. Gavau tik du atsakymus. Mane painformavo, kad tokiems kaip aš jokie įstatymai netaikomi. Taip ir parašė, kad tiems, kurie pakėlė ranką prieš Sovietų Sąjungą, netaikomi jokie įstatymai.

Antras kalbėtojas buvo prof.dr.Nitsche, Humboldto universiteto Berlyne dėstytojas, vėliau suimtas ir tik prieš kelis mėnesius išleistas į Vakarų Vokietiją. Profesorius pabrėžė, jog komunistai DDR stengiasi visais būdais parodyti, kad ten gerbiamos žmogaus teisės. Dargi yra įstatymai, draudžiantys be teismo sprendimo daryti kratas bei suimti. Tačiau tikrovė atrodo visai kitaip. Kaliniai neturi jokių teisių. Tardant, man pačiam ciniškai pasakė: jokių teisių. Daug mėnesių nežinojau, kad ir žmona suimta. Nemačiau įsakymo mane suimti. Mane sulaukė 8 žmonės. Kai paklausiau, ar esu suimtas ir ar yra prokuroro įsakymas, buvo atsakyta, kad galiu save laikyti ir jaustis suimtu. 1975 Honecker'is iškilmingai pasirašė Helsinkyje ESBK susitarimą, o dabar kas tik DDR užsimena apie to susitarimo atskirus punktus, liečiančius žmogaus teises, atleidžiamas iš darbo, tampomas po saugumus, suimamas. O jeigu užsienyje kas užsimena apie tą susitarimą, tas kaltinamas kišimusi į DDR vidaus reikalus.

Daug gera gali padaryti ir GFM. Per savo 6 metų veiklą GFM daug kam jau padėjo. Vakaruose leisdama savo žurnalą, platindama įvairius atsisaukimus, skelbdama viešai apie žmogaus teisių pažeidimus komunistiniuose kraštuose, ji solidarizuojausi su žmogaus teisių kovotojais už geležinės uždangos, juos palaiko moraliai. Komunistų vadeivos su tuo turi skaitytis; politiniams kaliniams, kuriuos palaiko užsienis, skiriamos mažesnės bausmės. Pasitaiko atvejų, kad jų visai nebaudžia ir leidžia išvažiuoti į Vakarų. GFM veikla DDR smerkiama. Aš pats buvau apkaltintas ryšių su ta organizacija palaikymu. Štai konkretus pavyzdys apie žmogaus teisių pažeidimą DDR. Rytų Berlyne inž.Müller

išėjo su plakatu, reikalaujančiu gerbti žmogaus teises. Jis testovėjo lygiai 5 minutes, buvo suimtas ir nuteistas 4,5 metų kalėti. GFM nesiekia pakeisti valstybės santvarkos, tik kovoja už žmogaus teisių įgyvendinimą. Aš pats neturiu jokių vilčių, kad komunistų valdomi kraštai sudemokratiškės, dėl to iš šios tribūnos ir noriu pareikšti, jog visi čia gyvenantieji neturėtų iliuzijų. Betgi čia dar daug kas tiki į galimą komunizmo pasikeitimą.

Vėliau kalbėję Kambodžos, Laoso ir Vietnamo atstovai, pateikė šiurpių komunistų siautėjimo tuose kraštuose vaizdų. Po komunistų pergalės visi žurnalistai buvo išsiųsti, jokių žinių iš ten nebegaunama. Informuoja tik pabėgėliai. Dabar Paryžiuje įkurtas Žmogaus teisių komitetas, į kurį įeina visų čia suminėtu tautybių atstovai. Komiteto tikslas - pralaužti tylos užtvaram, slepiančią tas tautas.

Kambodžos atstovas pažymėjo, kad visi gyventojai, kurie tik mokėjo kurią užsienio kalbą, buvo likviduoti. Kambodžos sostinė Pnom-Penh ištuštinta. Pristeigta daugybė koncentracijos stovyklų. Per tuos keiserius metus nuo komunistų siautėjimo žuvo apie 1.100.000 žmonių. Vietnamo atstovas kalbėjo apie vietnamiečių žudynes naujuose Gulaguose, apie deginamas knygas, kurios neatitinka komunistų ideologijos, apie suėmimus rašytojų, kurių ir Pen klubas neužtaria. Saigonas padalintas į 5 rajonus. Visi gyventojai prižiūrimi ir sekami. Vieno prižiūrėtojo žinioje yra apie 10 gyventojų. Ne kartą buvo kreiptasi į Amnesty International, tačiau ji nieko nepadeda. Todėl dabar kreipiamės į jus, prašydami jūsų pagalbos. Suvažiavime dar kalbėjo atstovai iš Rumunijos, Gvinėjos, Estijos, Sovietų Sąjungos, Vokietijos ir kitų kraštų.

D e m o n s t r a c i j a

Š.m. gegužės 4 į Vak. Vokietiją atvyko Sovietų Sąjungą ir jos pavergtus kraštus diktatūriškai valdančios komunistų partijos vadas Leonidas Brežnėvas. Ta proga Žmogaus teisėms ginti draugija Bonnoje suruošė demonstraciją. Prie jos aktyviai prisidėjo ir lietuviai. Į Vokietijos LB Valdybos kvietimą dalyvauti priešbrežnėvinėje demonstracijoje gyvai atsiliepė Romuvos, Bonn-Köln, Solingeno, Stuttgart, Darmstadto bei Düsseldorfo lietuviai. Ypač pabrėžtinai kelių asmenų dalyvavimas iš Memmingeno - jie turėjo sukarti apie 1.000 km kelią.

Vokiečių spauda ir radijas skelbė, kad susirinko keli tūkstančiai demonstrantų. Lietuviai sudarė tik saujelę - apie 60, bet ryškiai išsiskiriančią iš kitų, ypač moterys ir mergaitės tautiniais drabužiais. Buvo nešamos dvi didelės trispalvės: viena kartu su latvių ir estų, o kita mūsų būrelio priešaky. Apie 20-yje lietuvių plakatų buvo reikalaujama paleisti Balį Gajauską, Viktorą Petkų, Petrą Paulaitį, Šarūną Žukauską, Nijolę Sadūnaitę, Petrą Plumpą ir kitus politinius kalinius, leisti išvykti iš Lietuvos Marytei Prialgauskaitei. Originalus buvo taip pat priešaky lietuvių būrelio nešamas kryžius, apvestas spygliuotomis vielomis. Buvo dalinamos Lietuvių komiteto (Landhausstr.49, 7290 Freudenstadt) skrajukės, kuriomis vokiečių politikai raginami parodyti drąsą ir pokalbiuose su Brežnėvu paliesti Pabaltijo klausimą, nes lietuviai, latviai ir estai nemažiau verti laisvės už tolimųjų kraštų tautas, kurioms taip uoliai reikalaujama apsisprendimo teisės.

Neapsieita ir be nesusipratimų. Kai su plakatais pasirodė nemaža ir judri NDP grupė, iš visų pusių ėmė šaukti: "Šalin naciai!". Rengėjai bandė nuo jų atsikratyti policijos pagalba, bet pasirodė, jog tai neįmanoma. Tada buvo paskelbta, kad eitynėse partijos nedalyvauja, bet ir tai nieko nepadėjo. Galop pranešta, kad eitynės neįvyks: visos grupės atskirai žygiuoja į Taikos aikštę Bonnoje ir ten 15 val. bus mitingas. Žygyje iš Beuel'io Kenedžio tiltu per Reiną į Taikos aikštę

- 12 -

NPD vyrukai vis stengėsi išlisti priekin. Ir atžygiavę, jie bandė prisibrauti arčiausia tribūnos. Vėl pasigirdo protesto balsai: "Naciai, lauk!"

Žymiausi kalbėtojai buvo Žmogaus teisių draugijos pirmininkas prof.dr. A.Nitsche, generol. maj. P.Grigorenko ir latvių pastorius Klavinš. Prof. N i t s c h e , už žmogaus teisių gynimą ilgus metus kalintas DDR, savo kalboje pirmiausia atsiribojo nuo NPD. Pranešė, kad per sovietų ambasadą Bonnoje įteiktas raštas Brežnevui, kuriuo reikalaujama paaiškinti, kodėl sovietai nesilaiko jų pasirašytų sutarčių gerbti žmogaus teises, atimdami laisvę už jas kovojantiems. Šalia keliolikos reikalaujamų paleisti asmenų pavardžių yra ir Viktoro Petkaus bei Nijolės Sadūnaitės. Laišką pasirašė Žmogaus teisėms ginti iniciatorių grupė, tarp kurių užtinkame ir Vokietijos LB bei Pasaulio latvių sąjungos vardus. Prof.Nitsche reikalavo, kad atsakymą į tą raštą Brežnievas pateiktų anksčiau, negu išvyks iš šio krašto.

Toliau kalbėtojas nurodė, jog milijonai žmonių Rytuose ir Vakaruose nebetiki Brežnievo pagyrūniškiems postringavimams, kad sovietai nori taikos ir veda atoslūgio politiką. Reikalavo įrodymų, kuriais būtų pa-
leidimas už žmogaus teisių gynimą įkalintų asmenų.

Pirmą kartą Vokietijoje viešai pasirodęs generolas maj. P. G r i g o -
r e n k o prašė vokiečių vyriausybę nebetylėti dėl grubių žmogaus teisių pažeidimų komunistų valdomuose kraštuose. Ukrainiečių, gudų ir Baltijos tautos nemažiau brutaliai engiamos kaip Čekoslovakija, Vengrija, Lenkija, Rumunija, Bulgarija ir Rytų Vokietija. Kalbėtojas priminė, kad su Brežnevū praeitame kare jie buvo ginklo draugai. Dabar Brežnievo vyriausybė pasirašė dekretą, kuriuo jam atimta sovietų pilietybė.

Kun. K l a v i n š pastebėjo, kad Brežnievas šiandien tariasi su vokiečių vyriausybe, atstovaudamas ir estų, latvių bei lietuvių tautoms. Tai daryti jis neturi nė mažiausios teisės. Trys Pabaltijo kraštai 1940 buvo sovietų tankų užimti. Jų tikrieji atstovai šiandien kankinami ir kalinami. Reikalavo paleisti už žmogaus teises kalėjimuose kankinamus pabaltiečius ir išsinešdinti iš jų kraštų.

Demonstracijos metu buvo dalinama ir Kölno arkivyskupijos išleista 12 psl. brošiūra -kardinolo Juozo Höfner'io ganytojinis laiškas apie krikščionių persekiojimą. Jame cituojamas 17.054 Lietuvos katalikų 1972 vasario mėn. pasirašytas memorandumas ir kardinolo Juozo Frings 1973 gegužės 29 laiškas Brežnevui, kuriuo jis paremia Lietuvos katalikų reikalavimus.

KOVOTOJAS UŽ ŽMOGAUS TEISES GEN. GRIGORENKO

Didysis kovotojas už žmogaus teises Sovietų Sąjungoje generolas Petras Grigorenko praėjo ilgą ir garbingą kelią pokarinio pasipriešinimo istorijoje. Jau būdamas 17 metų amžiaus jis atvirai kovojo už tautinių mažumų teises ir prieš jų diskriminaciją.

Sovietinis genocidas palietė apie 20% Lietuvos gyventojų. Tačiau mažai kam iš lietuvių žinoma, kad pokario metais dar tragiškesnis likimas ištiko kitas tautas: visi jų žmonės buvo ištremti iš savo gyven. vietų. Taip atsitiko su Krimo totoriais (200.000 gyventojų), čečėnais ir ingušais (1,2 mil. gyv.), balkarais (600.000 gyv.), kalmukais (300.000 gyv.), karacajevais (200.000 gyv.), Volgos vokiečiais, dar iki 1941 turėjusiais vad. autonomiją - visi buvo ištremti, nuteisti ar nužudyti, o jų respublika likviduota.

Gen. Grigorenko pirmas pakėlė balsą už šias mažas tautas. Praėjęs kelią nuo paprasto ūkininko iki Sovietų Sąjungos generolo, gerai pažinęs visą komunistinę sistemą, jis atsisakė savo privilegijuotos padėties bei gero gyvenimo ir atvirai pradėjo reikalauti, kad Krimo totoriai ir kitų tautų kankinami žmonės gautų teisę grįžti į savo tėviškes. Po šio pareiškimo tuoj buvo įjungta sovietinio teroro mašina: atimtas generolo laipsnis, pažeminant iki eilinio kareivio, atimta personalinė pensija, daug kartų buvo suimtas, tardomas, mušamas ir pagaliau patalp-

tas į psichiatrinę ligoninę. Ir tardymo metu, ir psichiatrinėje ligoninėje iš jo reikalavo atsisakyti savo įsitikinimų. Tačiau visiems - ir tardymo budeliams, ir psichiatrinų ligoninių "gydytojams" - jis turėjo tik vieną atsakymą: aš savo įsitikinimų nekėičiu kaip pirštinių.

Negalėdami nei dvasiškai, nei fiziškai su juo susidoroti Sovietų Sąjungoje, 1977 leido 6 mėnesiams išvažiuoti į JAV-bes aplankyti gimiinių. Tuoju po išvykimo buvo atimta jam Sovietų Sąjungos pilietybė ir teisė grįžti į tėvynę. Ir Vakaruose jis nepalūžo. Nepaisydamas 72 metų amžiaus, aktyviai kovoja už tautinės mažumas Sovietų Sąjungoje. Daug kartų yra pasisakęs ir už nekaltai kalinamus lietuvius. Jo šūkis: "Tegu skausmo ir nusivylimo ašaras motinų, žmonių ir vaikų akyse pakeičia džiaugsmo ašaros, kurių artimieji nekaltai kalinami bei kankinami kalėjimuose ir psichiatrinėse ligoninėse. Teateina laisvės džiaugsmas šitiems garbingiems žmonėms".

L i e t u v i ų d i s i d e n t ų v a r d a i

gegužės 4 demonstracijoje Bonnoje pasirodė ne tik mūsų, bet ir vokiečių plakatuose. Esseno žmogaus teisių grupė nešė keletą plakatų su Sadūnaitės paveikslais. Juose buvo reikalaujama laisvės Nijolei. Vienas jų skelbė, kad š.m. gegužės 28 17 val. šv. Gertrūdos parapijos bažnyčioje Essene, Rottstrasse 36 (miesto centre) bus atnašaujamos šv. mišios už persekiojamus Lietuvos krikščionis, ypač už susirgusią Nijolę Sadūnaitę. Giedos muzikos direktoriaus Winfried'o Pentek'o vadovaujamas parapijos choras. Pamaldas ruošia Esseno Žmogaus teisių grupė su šv. Gertrūdos parapija.

Siegburgo kunigų seminarijos klierikų nešamame didžiuliam plakate buvo įrašas, reikalaujantis laisvės Sovietų Sąjungos krikščionims, pirmoje eilėje J. Zdebskiui, G.P. Winsui ir Nijolei Sadūnaitėi. Kitas tokio pat dydžio seminaristų plakatas kvietė gelbėti Nijolę Sadūnaitę.

D i s i d e n t ų f o n d a s

Vokietijos LB Valdyba nutarė įsteigti fondą disidentams bei jų šeimoms remti. Tam reikalui atidaroma sąskaita: Disidenten-Konto Nr. 8.9516.08 Volksbank Kreis Bergstrasse. Bankleitzahl 553 915 00. 6840 Lampertheim. To fondo lėšos bus naudojamos padėti į vargą patekusiems disidentams ir jų šeimų nariams, tiek lietuviams, tiek ir kitų tautų žmonėms, ypač pasireiškusiems kovoje už mūsų tautos reikalus. Paaukoję didesnes sumas, bus skelbiami "Informacijose" ir jiems bus asmeniškai pranešama, kurie asmenys sušelpti.

Visi tautiečiai kviečiami gyvai atsiliepti į šį kreipimąsi, nelikti nuošaly nuo šio vajaus ir padėti žmonėms, kurie, rizikuodami savo laisve bei gyvybe, papuolė į kalėjimus bei psichiatrines ligonines. Pirmiausia norime paremti Balį Gajauską bei jo senutę motiną, gener. Grigorenko, Petrą Paulaitį, Viktorą Petkų ir Nijolę Sadūnaitę.

----- xXx -----

A b i t u r i e n t ų i š l e i s t u v ė s

Š.m. gegužės 5 popiet 8 abiturientai baigė laikyti baigiamuosius egzaminus ir tuoju pat sužinojo, kad 7 išlaikė ir gaus brandos atestatus. Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius per bendrą mokinių vakarienę pranešė apie tai visiems, pasveikindamas laiminguosius. 19,30 val. buvo suruošta tradicinė atsisveikinimo vakarienė, kurioje dalyvavo visi abiturientai, kai kurie tėvai ir mokytojai, ateinančių metų abiturientai, keletas vyresniųjų mokinių ir svečių.

Užkandus, direktorius V. N a t k e v i č i u s pasidžiaugė nepaprastai dideliu šių metų abiturientų skaičiumi. Tik prieš keliolika metų tiek daug mokinių baigdavo šią mokyklą. Kad tiek daug abiturientų šiemet išlaikė egzaminus, reikia būti dėkingiems egzaminų komisijos pir-

- 14 -

mininkui, kuris turi kilmės ryšių su Lietuva. Jis, atsisveikindamas pasakė lietuviškai: "Galvokite apie savo tėvynę". Tie jo žodžiai neturėtų būti užmiršti.

Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis dėkojo direktoriui ir mokytojams, dėjusiems visas pastangas, kad abiturientai išlaikytų egzaminus. Kai kurie paaukojo Kalėdų ir Velykų atostogas, mokydami abiturientus. O tėvų rūpestis su savo vaikų abitūra nesibaigia. Abiturientams patarė įsisąmoninti, kad jei kam nepasisekė viskas taip, kaip norėjo, tai kalta ne galva, bet sėdynė. Norint ko svarbaus pasiekti, reikia daug ir neatlaidžiai dirbti, būti patvariems. Siūlė ir ateityje laikyti gimnaziją savo namais. Kvietė sirgti lietuviškomis problemomis. Kiekvienam padovanojo po André Martin/Peter Falke knygą "Christus stirbt in Litauen" ir po 20 DM.

Tada visi nusifotografavo.

Evangelikų kapelionas kun. Fr. Skėrys prisiminė savo abitūrą 1940 Tauragėje, kai įteikiant atestatus, gatvėmis riaumojo raudonosios armijos tankai. Jautresnės mergaitės per skruostus riedėjo ašaros. Anuomet Lietuvai atverta žaizda iki šiol neužgijo. Linkėjo sėkmės. Dviem evangelikam - Grigužiui ir Margiui - įteikė po knygutę "Lutherische Kirche in Litauen".

Inž. Jonas K. Valiūnas džiaugėsi, kad jo antras sūnus gauna šioje gimnazijoje brandos atestatą. Jie galėjo lankyti ir baigti vokiečių gimnaziją, bet tada būtų palikę vokiečiais. Jam, kaip lietuviui, labai svarbu, kad jie jaustųsi tokiais, koks yra jų tėvas. Dėl to džiaugiasi ir kiti tėvai. Linkėjo visiems abiturientams nepamiršti savo kilmės, savo tautos, kuri labai reikalinga mūsų pagalba.

J. Barasas, kalbėdamas vokiškai, paaiškino, kodėl jo dukterė Jūratė atėjo į šią gimnaziją. Čia tuoj pateko į griežtos auklėtojos mokyklą. E. Tamošaitienės rankas. Pradžioje buvo sunku prisitaikyti, bet pamazū apsiprato. Vėliau ją pakeitė liberalesnė auklėtoja. Jam, kaip tėvui, rūpėjo, kad atleidimas pavadžių nepaveiktų neigiamai mokinių. Dėkojo mokytojams, ypač vokiečiams, kad jie daugiau rūpinasi pamokomis, nesikišdami į gimnazijos vidaus reikalus. Išreiškė viltį, kad jei L. Bendruomenė, Kuratorija ir mokytojai veiks sutartinai, bus galima pasiekti gerų rezultatų.

Pasisakė nugirdęs, kad rytoj abiturientai ruošia atsisveikinimą, jei bus gražus oras, tai prie laužo, su savo draugais. Pranešė, kad jis ir dar vienas tėvas šiai pramogai aukoją po 100 DM ir čia pat išrašė 200 DM čekį.

Tada 8591 LS lietuvių kuopos Schwetzingene vadas maj. J. K. Valiūnas paskelbė, kad kuopa gegužės 12 ruošia tradicinį pikniką. Pradžia 13 val. Pakvietė visus atsilankyti.

Mergaičių bendrabučio vedėja mokykl. M. Dambriūnaitė sveikino visus abiturientus, ypač Jūratę ir Birutę, padėdavusias palaikyti bendrabuty tvarką. Linkėjo sėkmės.

Kun. Fr. Skėrys paskelbė aukojąs rytdienos atsisveikinimo pobūviui 70 DM.

Kun. Aug. Rubikas sveikino prieš 40 metų buvusių abiturientų vardu. Jei kas skundžiasi griežta tvarka, tas turėtų žinoti, kad anuomet ji buvo dar griežtesnė. Marijampolėje buvo trys gimnazijos ir kiekviena turėjo skirtingą uniformą. Iš jų galima buvo pasakyti, kuris mokinys iš kurios gimnazijos. Mokytojai stebėdavo mokinių elgesį gatvėje ir kitur. Ir tokia tvarka niekam nepakenkė. Linkėjo savitvartos ir sėkmės, o rytdienos pramogai paskyrė 100 DM.

Direktorius V. Natkevičius įteikė tam pačiam reikalui tokią pat sumą. Abiturientas Rainis Valiūnas lietuviškai ir vokiškai visų abiturientų vardu padėjo mokytojams, ypač klasės auklėtojui A. Weigeliui, už mokslą ir už šį gražų vakarą, o tėv. Alf. Bernatoniui - už didelį rūpestį gimnazija ir jos moksleiviais. Dėkojo ir visiems rėmėjams už aukas rytdienos atsisveikinimo pobūviui.

Tėv. Alf. Bernatoniš sakė, ką tik patyręs, kad dar nevisi abiturientai yra įsirašę tikraisiais nariais į Vokietijos Lietuvių Bendruomenę. Ragino visus įstoti į bendrinę mūsų organizaciją, kuri įsteigė ir rūpinasi Vasario 16 gimnazija ir kuriai turėtų priklausyti kiekvienas susipratęs lietuvis.

A b i t u r i e n t a i

Jūratė BARASAITĖ, gimusi 1958 kovo 2 Munchene, ten pat baigė vokiečių pradžios mokyklą ir dvi gimnazijos klases. Į Vasario 16 gimnazijos III klasę įstojo 1970. Buvo skautė, ateitininkė, šoko tautinius šokius, dainavo chore. Mano studijuoti teisę Munchene.

Eduardas GRIGUŽIS, gimęs 1957 Klaipėdoje, kur lankė vidurinę mokyklą ir baigė 8 jos klases. 1973 atvyko į Vak.Vokietiją ir 1974 įstojo į Vasario 16 gimnazijos V klasę. Mėgsta groti triūba. Ketina studijuoti slavistiką Marburgo universitete.

Petras MAČIONIS, gimęs 1958 Stuttgarte, ten pat baigė vokiečių pradžios mokyklą. 1969 įstojo į Vasario 16 gimnazijos I klasę. Mėgo knygas ir plokštelių muziką. Žada studijuoti psichologiją.

Jürgen MARGIS, gimęs 1958 Lemgoje, Vak.Vokietijoje. Vokiečių pradžios mokyklą ir dvi gimnazijos klases baigė Bielefelde. 1970 įstojo į Vasario 16 gimnaziją. Mėgo daug skaityti ir ypač rašyti. Ruošiasi studijuoti teatrą (režisūrą).

Arvydas OLIIŠAUSKAS, gimęs 1957 Vilniuje. Į Vokietiją atvyko 1960. Pradžios mokslą išėjo Salzgittery. Į Vasario 16 gimnazijos III klasę įstojo 1973. Mėgsta piešti, fotografuoti ir sportą. Galvoja studijuoti, bet dar nenusprendęs ką.

Birutė ŠYVOKAITĖ, gimusi 1958 rugpjūčio 4 Lietuvoje. Pradžios mokyklos 5 skyrius baigė Vilniuje. Į Vokietiją atvyko 1971. Dvi vokiečių gimnazijos klases baigė Hanau mieste. Į Vasario 16 gimnaziją įstojo 1974. Šoko tautinių šokių grupėje, mėgsta sportą. Žada studijuoti slavistiką galbūt Frankfurte.

Rainis VALIJNAS, gimęs 1958 Schwetzingene, baigęs vokiečių pradžios mokyklos 5 skyrius, 1968 įstojo į Vasario 16 gimnaziją. Mėgo muziką ir toje srityje yra nemaža pasiekęs, ypač grodamas gitara. Skautuose ėjo "Aušros" tunto tuntininko pareigas. Vokietijos Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas. Ketina arba studijuoti muziką, arba praktiškai toje srityje dirbti.

----- XXX -----

XXV EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Šiemet vyks liepos 16-23 Freisinge prie Muncheno, Bildungszentrum "Kardinal-Döpfner-Haus". Freisingas yra 33 km nuo Muncheno, senas vokiečių kultūros miestas su daugeliu bažnyčių ir seniausiu bravoru pasaulyje. Studijų namai iškilę virš miestelio, gražiai įrengti ir patogūs.

Savaitės moderatoriai: dr.K.J.Čeginskas, direkt.V.Natkevičius ir dr.J.Norkaitis.

Organizacinė komisija: Alina Grinienė, inž.R.Hermanas, stud.M.Landas ir Kristina Pauliukevičiūtė.

Studijų savaitėje bus atžymėtos Lietuvos nepriklausomybės 60 metų ir Europos Lietuviškųjų studijų savaitės 25 metų sukaktys.

P a s k a i t i n i n k a i :

Valteris BANAITIS (Hüttenfeld, Romuva)
Dr. K. J. ČEGINSKAS (Uppsala - München)

- 16 -

Dr. Alb. GERUTIS (Bern)
 Dr. Kęst. GIRNIUS (Čikaga)
 Dr. Jonas GRINIUS (München)
 Kun. dr. Vyt. KAZLAUSKAS (Roma)
 Dr. Raminta LAMPSATYTĖ (Hamburg)
 Stasys LOZORAITIS, jun. (Roma)
 Direkt. V. NATKEVIČIUS (Hüttenfeld, Romuva)
 Dr. Aleks. ŠTROMAS (Bradford, Anglija)
 Tomas VENCLOVA (Los Angeles, USA)

Meninėje dalyje - poeto Kazio BRADŪNO iš Čikagos poezijos rečitalis, dr. Vytautos VASYLIŪNO vargonų koncertas ir kita.

Studijų savaitės dalyvio mokestis - 250 DM, iš kurių 100 DM įmokama registruojantis. Jaunimas įmoka 50 DM. Registracijos mokestis - 30 DM, jaunimui - 20 DM. Nedirbančiam jaunimui numatomi palengvinimai. Registruotis pas Aliną Grinienę - Diamantstr.7, 8000 München 50 telef. 089-150 44 71

Registracijos terminas baigiasi š.m. birželio 1.

Ne kiekvienas jaunuolis-ė įstengs susimokėti už savaitę 250 DM. Tačiau rengėjai ir už kiekvieno jaunuolio-ės išlaikymą turės mokėti namų šeiminkams tiek pat, kaip ir už kiekvieno kito. Užtat ir šiais metais prašoma a u k ū , kurios įgalins jauniems lietuviams papiginti dalyvavimą Studijų savaitėje.

Aukas, registracijos ir dalyvio mokestį (130 DM arba 70 DM jaunuoliams) s i ū s t i į Lietuviškųjų studijų savaitės sąskaitą Vokietijoje: LITAUISCHE STUDIENWOCHE Konto Nr.8.9340.02 Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00. 6840 Lampertheim.

--- oOo ---

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI RŪŠTI AUKOJO:

Zinaida Glemžienė iš Calv-Hirsau kas mėnesį aukoja po 100 DM.	
Jau paaukojo	400,--DM
Arminas Lipšys iš Pfungstadto	367,20 "
Pelnas iš bufeto Vokietijos LB darbuotojų suvažiavime	
1977 spalio 23	334,20 "
Vincas Bartusevičius iš Wittlichio	175,-- "
Marija Brakienė iš Berlyno	140,-- "
Witold Fugalewitsch iš Schleseno	100,-- "

Mieliesiems Kongreso ruošos darbų rėmėjams už aukas jaunimas nuoširdžiai dėkoja.

--- oOo ---

J i e š k a u g y v e n i m o d r a u g ė s

Vak.Vokietijoje gyvena 32 milijonai moterų. Vadinasi, daugiau moterų negu vyrų prisilaiko gyvenimo krantuose. Užtat dar kartą bandau surasti moterį, nes gera moteris - vyro atrama gyvenimo audrose.

Esu 55 metų amžiaus, 1,76 m ūgio. Turiu namą ir darbą; negirtauju ir nerūkau. Esu darbštus ir sąžiningas. Mėgstu muziką, teatrą, literatūrą, plaukioti, pasivaikščioti ir t.t. Gali jaunos ir senos man rašyti: gal kuri įplauks į meilės ir sugyvenimo uostą. Adresas: Litauische Volksgemeinschaft, 6840 Lampertheim 4.

--- oOo ---

M I R U S I E J I

M i k a l o j u s MAZINGAS, VLB Stuttgarto apylinkės narys, mirė 1978 kovo 15. Palaidotas Bad Cannstatter, Steinhaldeno kapinėse kovo 21.

Laidojimo apeigas atliko kun. K.Senkus. Jautrų atsisveikinimo žodį tarė "Labdaros" draugijos pirmininkas J.Glemža. Buvo gimęs 1898 gruodžio 22 Panevėžyje. Studijavo politechniką Petra-pilyje. 1914 pateko į kariuomenę. 1920 atsidūrė Serbijoje. Į Lietuvą grįžo 1924. Studijavo chemiją Belgijos Lieže. Dirbo chemiku "Drobės" fabrikuose Juodupėje ir Kaune. Į Vokietiją atvyko 1944. Ilgą laiką tarnavo amerikiečių armijos darbo daliniuose Kaiserslauterne. Vėliau gyveno Stuttgarte ir dirbo dr.M.Baublio mašinų projektavimo biure. Viengungis. Keletą metų prieš mirtį sirginėjo. Testamento vykdytoju teismas paskyrė "Labdaros" draugiją, kurios nariu jis buvo ir kuri ne-gausius velionio baldus perleido Vasario 16 gimnazijai.

A l e k s a n d r a s LEVANAS, dr., mirė š.m. kovo 30 Baden Badene. Palaidotas balandžio 3 to pat miesto Lichtental kapinėse. Į laidotuves atvyko ir keletas lietuvių, su kuriais, gyvendamas Vokietijoje, mažai beturėjo ryšių. Buvo gimęs prieš 73 metus Linkuvėje. Prieš karą buvo žymus blaivybės skleidėjas. Profesoriavo Kaune ir Vilniuje. Buvo nacių persekiotas. Liko liūdinti žmona ir 4 vaikai.

J u o z a s CUNKA mirė š.m. vasario 26 Rudolfsberge prie Crailsheimo. Palaidotas kovo 2 Maria Kappel kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo gausus būrys žmonių. Buvo gimęs prieš 78 metus Darbėnuose, Kretingos apskr. Stalius. Į V.Vokietiją atvyko 1959. Liko nuliūdę žmona, duktė, sūnus ir kiti giminės.

S t a n i s l o v a s JURGUTIS mirė 1978 balandžio 11 Ofenerfelde prie Oldenburgo. Palaidotas balandžio 17 Gertrūdos kapinėse Oldenburge. Laidojimo apeigas atliko vietos vokiečių katal.kunigas. Į kapines palydėjo būrelis lietuvių ir vokiečių. Velionis buvo gimęs 1892 sausio 26 Žemaitijoje. Dirbo Tauragės m. savivaldybėje ir "Maisto" fabrike. 1941 su žmona repatriavo į Vokietiją. Po karo ilgus metus gyveno Wehnenos stovykloje, dalyvaudamas ir Lietu-vių Bendruomenėje.

--- oOo ---

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.med. Stasys Šereika iš Queidersbacho	100,-- DM
XY iš Saarlando, Jonas Juodis iš Helmstedto, Simas Veiverys iš Kaiserslauterno, Maria Fugalewitsch iš Göttingeno, XY iš Stuttgarto ir dipl.inž.Mečys bei Lydija Strumilos iš Bonnos-Beuel po	50,-- "
Vladas Maleckas ir Ignas Visakaitis iš Mainz'o	40,-- "
Zigmas Vencius iš Heidesheimo	38,-- "
Stasys Ivanauskas iš Schwetzingeno	25,-- "
Jonas Černiauskas iš Viernheimo	20,-- "
K.Žutautas iš Augsburga ir Pr.Peteraitis iš Monsheimo po Viktoras Kurgonas iš Münsterio	10,-- "
	8,-- "

Ačiū.

R O M U V O S K N Y G Ų K I O S K E

galima įsigyti šias nebrangias, bet geras knygas:

V.Gailius. VOKIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNAS. Kiet.viršel. 1184 psl.	15,--DM
K.Fulst ir kt.LIETUVIŠKAI VOKIŠKAS " " " 976 " "	15,--"
Prof.dr.Pr.Skardžiaus, St.Barzduko ir J.M.Laurinaičio LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS. Kietais viršeliais. 606 psl.	10,--"
Ant.Maceina. KRIKŠČIONIS PASAULYJE. Kietais viršeliais. 404 " "	8,--"
Stasys Barzdukas. LIETUVIS SAVO TAUTOJE, VALSTYBĖJE, BENDRUOMENĖJE. Kietais viršeliais. 258 " "	16,--"
B.Pūkelevičiūtė.NAUJŲJŲ METŲ ISTORIJA.Premij.romanas 184 " "	12,--"
" " " RUGSĖJO ŠEŠTADIENIS. " " " 238 " "	13,--"
Ed.Cinzas.RAUDONOJO ARKLIO VASARA. Romanas.Kiet.viršel. 312 " "	15,--"
Paulius Jurkus. JUODVARNIAI. Pasaka-poema. 200 " "	13,--"

- 18 -

Jonas Matulionis. NERAMIOS DIENOS. Kietais viršel. 580 psl.	38,--DM
Jonas Grinius. VEIDAI IR PROBLEMAS LIETUVIŲ LITERATŪROJE. Lietuvių literatūros studijų ir kritikos straipsnių rinkinys. II dalis. 500 psl.	50,-- "
Stasys Yla. VARDAI IR VEIDAI MŪSŲ KULTŪROS ISTORIJOJ. 346 psl.	16,-- "
Petras Maldeikis. MYKOLAS KRUPAVIČIUS. Drobiniais viršeliais. 494 psl. Kaina	18,-- "
Petras Gudelis. JONIŠKĖLIO APSKRITIES PARTIZANAI. 200 psl.	15,-- "
Juozas Kralikauskas. TAUTVILA. Istorinis romanas. 206 "	10,-- "
" " MARTYNAS MAŽVYDAS VILNIUJE. Premijuotas istorinis romanas. 306 "	15,-- "
Henrikas Lukoševičius. VIENAS MAŽAS GYVENIMAS. 192 "	13,-- "
Dr. S. Aliūnas. ALIJOŠIAUS LAPAI. Humor. eilėraščiai. 88 "	6,-- "
Vladas Vailionis. LIKIMO AUDROSE. Romanas. Kietais viršeliais. 344 "	18,-- "
Jeronimas Ignatonis. LŪŽIAI. Romanas. 302 "	8,-- "
Antanas Musteikis. KIAUROS RIEŠKŪČIOS. Romanas. 258 "	12,-- "
M. Springborn. PASKUTINIS PRŪSŲ SUKILĖLIS HERKUS MANTAS. Romanas iš didžiojo prūsų sukilimo prieš kryžiuočius. 198 "	5,-- "
Al. Baronas. DEBĖSYS PLAUKIA PAŽEMIU. Apysakų rink. 224 "	3,-- "
Vytautas Volertas. GYVENIMAS YRA DAILUS. 242 "	6,50 "
Vincas Ramonas. DULKĖS RAUDONAM SAULĖLEIDY. Romanas. Antras papildytas leidimas. 400 "	15,-- "
Jose E. Rivera. AMAZONĖS DŽIUNGLĖSĖ. Romanas. 356 "	16,-- "
Jonas Demereckis. SAVANORIO IR KONTRŽVALGYBININKO ATSIMINIMAI. Kietais viršeliais. 200 "	12,50 "
Stasys Džiugas. KIŠKŪČIO VARDINĖS. Iliustruota knygutė vaikams. 60 "	6,50 "

A t s i ū s t a p a m i n ė t i :

KRIVULĖ. 1978 kovas. Nr. 1(23). 30 psl. Leidžia Vakarų Europos Lietuvių sielovada (8939 Bad Wörishofen, Kirchenstrasse 5).

Turiny: vysk. A. Deksnio laiškas. Vatikano Sekretoriato raštas. Kada sulauksime naujo Bažnyčios teisių kodekso? Didžioji iliuzija. Lietuvių kultūros draugijos seminaras. Ir kit.

NAUJOJI VILTIS. Politikos ir kultūros žurnalas. 1977 Nr. 10. 156 psl. Leidžia Lietuvių studentų tautininkų korporacija Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga. Administracija: 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. USA. Turiny: M. Valiukėno - Penkių lietuvių pareiškimas, V. Alanto - Paskutinieji aiščiai didžiojoje kryžkelėje, A. Plateris - Senosios Lietuvos teisės raida, J. Balys - Apie mitologiją iš esmės, ir t.t.

IŠGANYMO ŽINIA. Pilnos Evangelijos išplatinimo laikraštėlis. Leidžia Kristui atsidavusių sekmininkų bendruomenė. Nr. 1 (63) 1978, psl. 28. Atsakingasis redaktorius: Stasys Tautvaišas, M. Beckmannstr. 38, 5014 Kerpen. Turiny: Naujų Metų sulaukus, Aš buvau Jehovos liudytoja, Vienos moters skaudus pergyvenimas ir t.t.

Kun. Fr. Skėrys (Mülhauserstrasse 9, 6800 Mannheim 71) p r a š o užsisakyti per jį vienintelį pasaulyje lietuvių evangelikų laikraštį S V E Č I A, išeinantį tik du kartus per metus dvigubais numeriais. Spausdinamas JAV-bėse, Čikagoje. Prenumerata metams kainuoja 10 DM.

UŽSISAKYKIME "PASAULIO LIETUVI" 1978 METAMS

Prenumerata kainuoja tik 3 US doleriai. Adresas: THE WORLD LITHUANIAN. 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA.

L a i s v ė s R a d i j a s (Radio Liberty) iš Muncheno lietuviškas programas transliuoja: 17-18 val. ir 21-22 val. - 19, 25 ir 31 m bangomis V. Vokietijos laiku. Kartoja: 4 val. - 31, 41 ir 49 m ir 6 val. - 25, 31 ir 41 m bangomis.